

Idaea pallidata* ([Denis & Schiffermüller], 1775), nova espècie per a la fauna de Catalunya (Lepidoptera: Geometridae)

***Idaea pallidata* ([Denis & Schiffermüller], 1775), new species for Catalonia (Lepidoptera: Geometridae)**

Juan José Guerrero¹, Rosa María Rubio¹, Manuel Garre¹ & Antonio S. Ortiz¹

¹Departamento de Zoología y Antropología Física. Área de Biología Animal. Facultad de Veterinaria, Universidad de Murcia. Campus de Espinardo; 30071 Murcia.

juanjojgf@um.es

Key Words: *Idaea pallidata*, Geometridae, Lepidoptera, faunistics, Catalonia, Iberian Peninsula.

Idaea pallidata ([Denis & Schiffermüller], 1775) és un geomètrid pertanyent a la subfamília Sterrhinae, caracteritzada pel fet d'incloure un alt nombre d'espècies, algunes de les quals tenen una gran semblança morfològica i requereixen l'estudi de les genitàlies per a una correcta identificació. *Idaea pallidata* té una distribució eurasiàtica, i és abundant al centre i nord d'Europa, amb poblacions a Alemanya i el nord-est de França i diverses poblacions aïllades a Itàlia, sud-est d'Europa, els Balcans i els Urals. Fora d'Europa s'estén pel Caucas, una part de les muntanyes del nord de l'Àsia Central, Sibèria i Mongòlia (Hausmann 2004). A la península Ibèrica, fins ara es coneixen tres citacions d'aquesta espècie: Sierra Nevada (Granada) (Ribbe 1912), Paredes de Luarca i Viella (Astúries) (Pérez-Alonso 1979) i Torà (Lleida) (De Prins 1984). Totes han estat considerades dubtoses, fins al punt que s'ha descartat la seva presència en la fauna ibèrica (Hausmann 2004; Redondo *et al.* 2009). *Idaea pallidata*, a causa, principalment, de la seva morfologia, es pot confondre, de vegades, amb *Idaea subsericeata* (Haworth, 1809), que és una espècie més abundant i té una àmplia distribució peninsular (Redondo *et al.* 2009). En aquest sentit, la cita a Ribbe (1912) s'ha considerat dubtosa per la seva antiguitat i pel fet que només s'ha esmentat en la llista faunística d'una zona relativament ben estudiada (Fernández-Vidal 2010). La citació a Pérez-Alonso (1979) també ha estat considerada dubtosa per Fernández-Vidal (2010), pel fet que es tracta d'una captura en una localitat que no supera els 220 m d'altitud i en unes dates que no coincideixen amb la fenologia atribuïda a *I. pallidata*. Finalment, Dantart (2000) va confirmar mitjançant l'estudi de la genitàlia que l'exemplar esmentat per De Prins (1984) era realment d'*I. subsericeata*. Recentment, Fernández-Vidal (2010) ha confir-

*Aquest estudi ha estat finançat amb el projecte del Pla Nacional I+D+i (2008-2011) titulat «Barcoding and taxonomia basada en el ADN de coleòpteros carábidos y tenebriónidos, lepidópteros noctuidos e himenópteros ápidos de la península Ibèrica (Insecta, Coleoptera, Lepidoptera Noctuidae e Hymenoptera Apidae)».

mat la presència d'*I. pallidata* amb l'estudi ben contrastat de la seva genitàlia a la serra d'Os Ancares (Lugo).

L'objectiu d'aquest treball és aportar una nova espècie per a la fauna de Catalunya i confirmar la presència d'aquesta espècie a la península Ibèrica, a més d'incrementar la seva àrea de distribució.

Material estudiat. Vall d'Aran: Aiguamòg, Naut Aran (31TCH22, 1.590 m), 2 ♂, 27.V.2011 (J.J. Guerrero *leg.*) (prep. gen. Guerrero).

Els espècimens estudiats es van capturar en un prat amb una gran varietat d'espècies herbàcies i bedolls, on destacava una espectacular floració de *Narcissus poeticus* L. Aquest indret està situat al costat de l'Arriu d'Aiguamòg, entre el Barratge d'Aiguamòg i el Plan des Banhs, a la Vall d'Aran, en una clariana del bosc a la zona de transició dels estatges montà i subalpí, on les avetoses acidòfiles del *Goodyero repentis-Abieti albae* S. són substituïdes per les pinedes de pi negre amb neret del *Rhododendro ferruginei-Pino uncinatae* S.

La mostra es va recollir al migdia en un ambient molt humit i embolcallat per una persistent boira, quan els imagos van aixecar el vol en ser molestats i es van tornar a refugiar entre la vegetació. Aquesta espècie presenta un comportament lucífug, ja que no va ser atreta durant la nit pel parany de llum instal·lat al mateix indret, fet que coincideix amb el que exposa Fernández-Vidal (2010). Aquest comportament esquerp en les prospeccions nocturnes, juntament amb la distància física entre les localitats gallega i catalana, permet deduir que l'espècie pot estar distribuïda per les muntanyes del nord de la península Ibèrica.

Volem agrair a la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia e Miei Naturau les facilitats ofertes per al desenvolupament d'aquest treball.

Referències bibliogràfiques:

- Dantart, J. 2000. Llista sistemàtica dels geomètrids de Catalunya (Lepidoptera: Geometridae). *Treb. Soc. Cat. Lep.*, 15: 121-182.
- De Prins, W. 1984. Some faunistic remarks on the Spanish Lepidoptera-fauna (Part III). *SHILAP Revta lepid.*, 12 (46): 131-134.
- Fernández-Vidal, E.H. 2010. Presencia de *Idaea pallidata* (Denis & Schiffermüller, 1775) en Galicia (España) y otras nuevas citas para esta región (Lepidoptera: Geometridae). *Boln Soc. ent. aragon.*, 46: 385-393.
- Hausmann, A. 2004. Sterrhinae. In: *The Geometrid moths of Europe* (Hausmann, B. ed.), 2: 1-600 pp. Apollo Books, Stenstrup.
- Pérez-Alonso, J.A. 1979. Contribución al estudio de la fauna lepidopterológica asturiana. *Apatura*, 1: 31-39.
- Redondo, V.M., Gastón, F.J. & Gimeno, R. 2009. *Geometridae Ibericae*. 361 pp. Apollo Books, Stenstrup.
- Ribbe, C. 1912. Beiträge zu einer Lepidopteren-Fauna von Andalusien (Sud-Spanien). Macrolepidopteren (Geometridae). *Dt. ent. Z. Iris*, 23(3/4): 299-343.

Data de recepció: 15 de desembre de 2011

Data d'acceptació: 15 de desembre de 2011